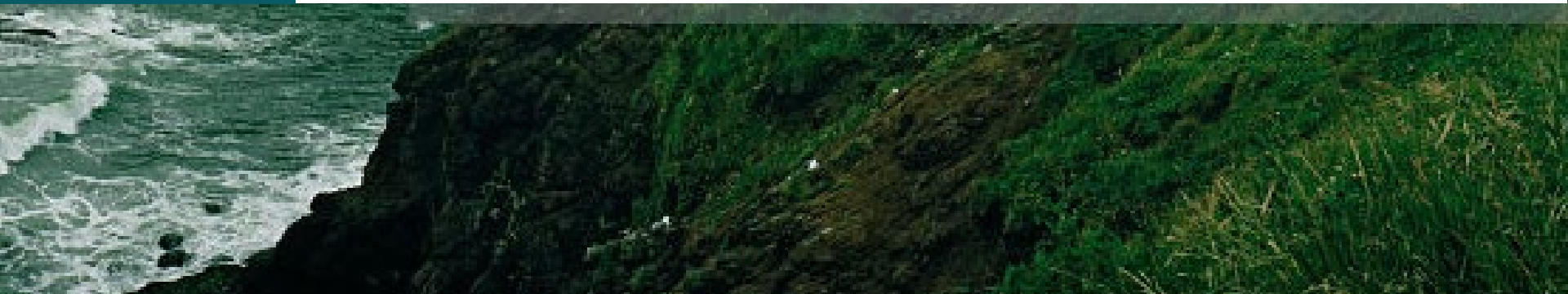

ARTS
IN
NOOD

LET'S HEAR EACH OTHER

DR. ANN-MARIE MOREL

Let's **listen** to each other

Horen doe je
met je oren,
luisteren doe je
met je

ANAPHEM
VERBINDEN = LUISTEREN

HOE KAN IK NOU NAAR
JE **LUISTEREN** ALS JE **NIET**
ZEGT WAT IK **WIL HOREN** ?!

ARTS
IN
NOOD

*'Als er een wind van verandering blaast,
bouwen sommigen schermen
en anderen windmolens'*
Confucius

Dr. Ann-Marie Morel
Kerncomité HRM & personeelsbeleid – 27 februari 2012

altijd
empathisch

onkwetsbaar

Arts

onfeilbaar

onvermoeibaar

ARTS
IN
NOOD

Docto nnect

HOE
GAAT HET
EIGENLIJK
MET DE
DOKTER?

ARTS
IN
NOOD

Burn-out draagt bij tot onveilige zorg

MENTAAL WELZIJN Uit een recente meta-analyse gepubliceerd in de *BMJ* blijkt dat artsen met een burn-out twee keer zo vaak betrokken zijn bij incidenten inzake patiëntveiligheid, minder professioneel zijn en meer dan twee keer zo vaak een lage tevredenheidsbeoordeling krijgen van patiënten.

Een team onder leiding van dr. Alexander Hodkinson, Centre for Primary Care, University of Manchester onderzoekt het verband tussen burn-out bij artsen, hun professioneel engagement en de kwaliteit van de zorg.

“Het aantal oevallen van burn-out bij

Maatregelen op het vlak van de werkplek en organisatie worden vaak verwaarloosd, ook al zijn ze de sleutel om het probleem van burn-out te verhelpen

onveilige werkomstandigheden en een hogere werkdruk, die het aantal gevallen van burn-out bij artsen nog meer

de resultaten van 170 observatiestudies en in totaal 239.246 artsen.

Artsen met een burn-out lopen tot

indicator van een disfunctionele werkplek. En ten derde gaat burn-out bij zorgverleners gepaard met risico's voor de veiligheid van de patiënt en moet het worden behandeld als elk ander gevaar voor de patiëntveiligheid.”

Er zijn doeltreffende, evidence-based interventies om burn-out te verminderen op individueel vlak en op organisatieniveau. Maar maatregelen op het vlak van de werkplek en de organisatie worden vaak verwaarloosd, ook al zijn ze de sleutel om het probleem te verhelpen, zegt Weigl. Volgens die laatste is er inzicht nodig in hoe burn-out bijdraagt tot onveilige zorg.

“Langetermijnonderzoeken zullen ons inzicht verbeteren in hoe werkstress de ervaringen van artsen in de loop van de tijd beïnvloedt”, schrijft Weigl. “Onderzoek is nodig dat verder gaat dan observatiestudies en zelfgerapporteerde uitkomsten om effecten van burn-out vast te stellen. Discrepancies tussen het waargenomen functioneren van artsen en hun feitelijke prestaties op het gebied van betrouwbaarheid en veiligheid zijn een andere uitdaging. Ten slotte zijn ook kwalitatieve studies nodig om de complexe relaties tussen artsen en hun werkomgeving te onderzoeken.”

“Het geestelijk welzijn van artsen is van vitaal belang voor veilige gezondheidszorgsystemen, dat spreekt. De alomtegenwoordigheid van burn-out

WAT IS ARTS IN NOOD?

- ❖ structuur vanuit de nationale raad van de Orde der artsen
- ❖ onafhankelijke hulporganisatie, voor alle artsen in België
- ❖ artsen met psychologische problemen met impact op kwaliteit van de zorg
- ❖ kenniscentrum en centraal meldpunt
- ❖ 3 luiken:
 - ❖ sensibilisering
 - ❖ preventie
 - ❖ curatief

WEBINARS

❖ Thema's 2021:

- preventie van burn-out van artsen
- preventie van verslaving van artsen
- wegwijs in de RIZIV-regelgeving voor arts-specialisten
- preventie van agressie tegen artsen

❖ Thema's 2022:

- 29/03/22: second victim
- 26/04/22: peut-on prévenir le suicide?
- 06/10/22: gestion des incidents médicaux
- 27/10/22: impact van imperfectie, tekort en machteloosheid bij jonge artsen

SENSIBILISERING

- ❖ een arts mag zich menselijk en kwetsbaar tonen, net zoals ieder ander mens
- ❖ een arts doet zijn uiterste best, maar is niet onfeilbaar
- ❖ een arts heeft ook recht op een gezinsleven
- ❖ een arts kan ook ziek zijn en behoefte hebben aan zijn eigen huisarts of vertrouwenspersoon
- ❖ een arts kan worden geconfronteerd met psychologische problemen; dit doet niets af aan zijn capaciteiten als arts noch als mens
- ❖ een arts moet zichzelf niet kunnen genezen

ATTITUDEVERANDERING

- ❖ oprichten van intervisiegroepen voor artsen
- ❖ opmaken van een samenwerkingscharter tussen artsen (binnen kringen, afdelingen, over afdelingen heen, ...)
- ❖ aanpassen van het opleidingspakket voor student-artsen
- ❖ opzetten van een communicatiecampagne voor artsen en patiënten
- ❖ sensibilisering via de vakpers en officiële artseninstanties

INTERVISIEGROEPEN EN SAMENWERKINGSCHARTER VOOR ARTSEN

- ❖ mogelijkheid om onder collega's over elkaars problemen en uitdagingen te spreken – met respect voor elkaar en onder veilige omstandigheden
- ❖ organisatie in samenwerking met artsenkring en hoofdarts van het ziekenhuis - eventueel met accreditering voor deelname

**Bij het recht om te zeggen wat
je denkt, hoort de plicht om
te denken over wat je zegt.**

AANPASSEN OPLEIDING ARTSEN

- ❖ naast technische opleiding ook focus op psychologische en emotionele vaardigheden, te spreiden over alle opleidingsjaren
- ❖ zelforganisatie, timemanagement, assertiviteit, zelfkennis, samenwerking en communicatie, omgaan met stress en veeleisende patiënten, perfectionisme en de mogelijke impact hiervan toelichten, herkennen van signalen, intervisiemomenten organiseren tussen studenten, ...

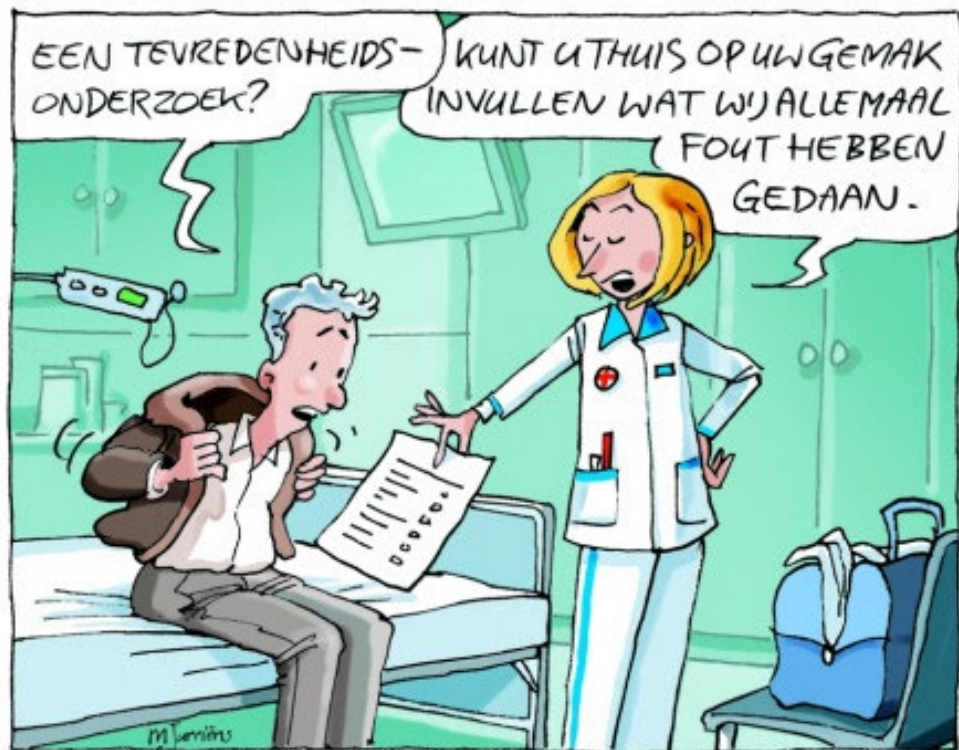
AANPASSEN OPLEIDING ARTSEN

- ❖ ook tijdens opleiding ruimte voor privéactiviteiten en sociaal leven, zodat niet daar al het signaal gegeven wordt dat men quasi alles moet opofferen wil men slagen als arts en erbij horen
- ❖ stages > 65 uur/week + wachtdiensten + papers en evaluaties
- ❖ studenten wijzen op de uitdagingen van het beroep en toch leren hoe ze hun leven toch in balans kunnen en mogen houden

COMMUNICATIECAMPAGNE

- ❖ affichecampagnes (in wachtzalen, kabinetten, artsenruimtes, ...) om beeld van arts beetje bij beetje te doen veranderen
- ❖ vergelijk het met de verkeerscampagnes die ons rijgedrag willen wijzigen

SENSIBILISERING VIA VAKPERS EN OFFICIELE ARTSENINSTANTIES

- ❖ artikels rond deze topics
- ❖ best practices beschrijven
- ❖ getuigenissen opnemen

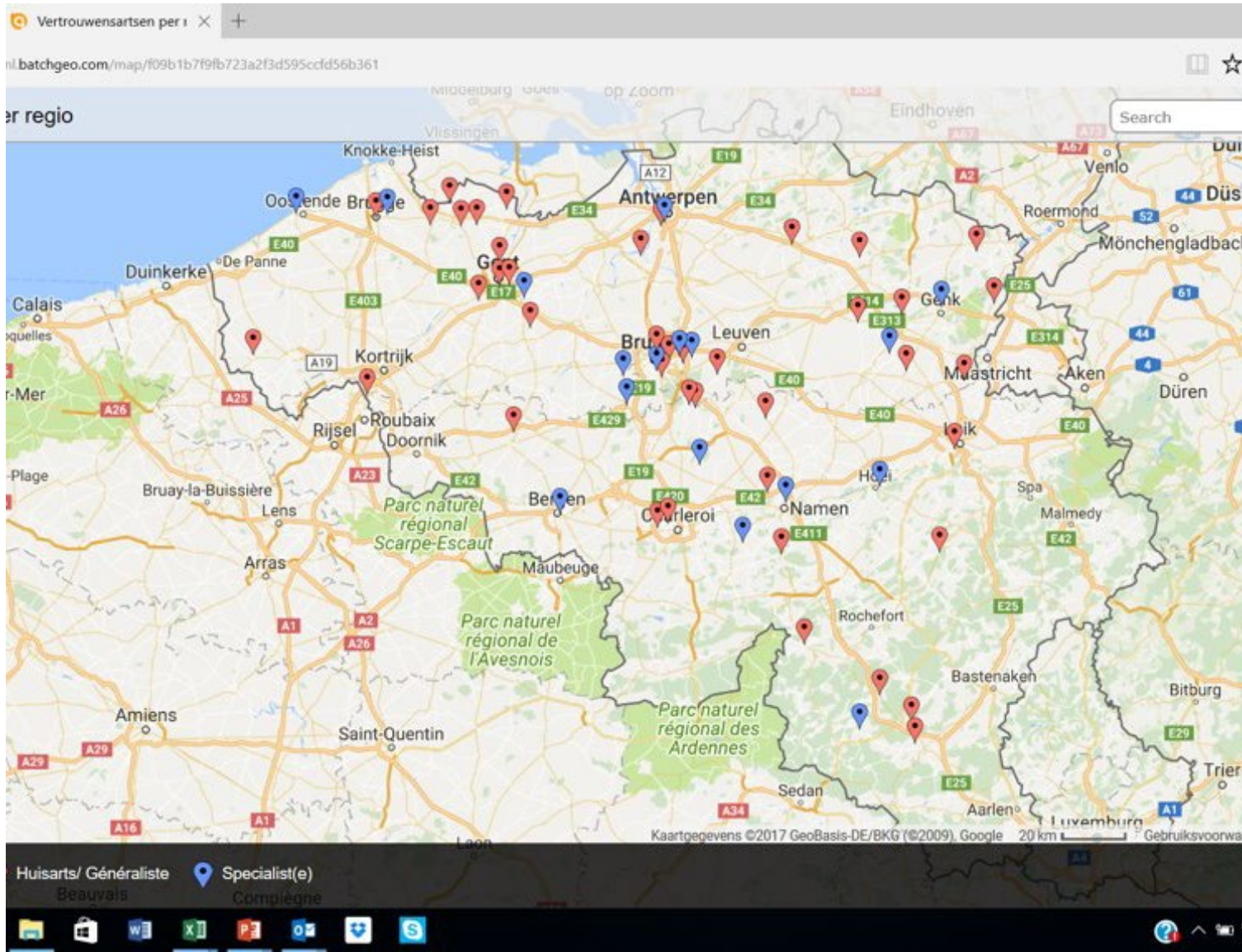
vanuit het idee dat de arts dient te worden beschermd en ondersteund eerder dan aangeklaagd

NOODOPROEPEN ARTS IN NOOD

- ❖ stress
- ❖ burn-out
- ❖ verslaving
- ❖ conflict op het werk
- ❖ second victim
- ❖ zelfmoord
- ❖ loopbaan
- ❖ ...

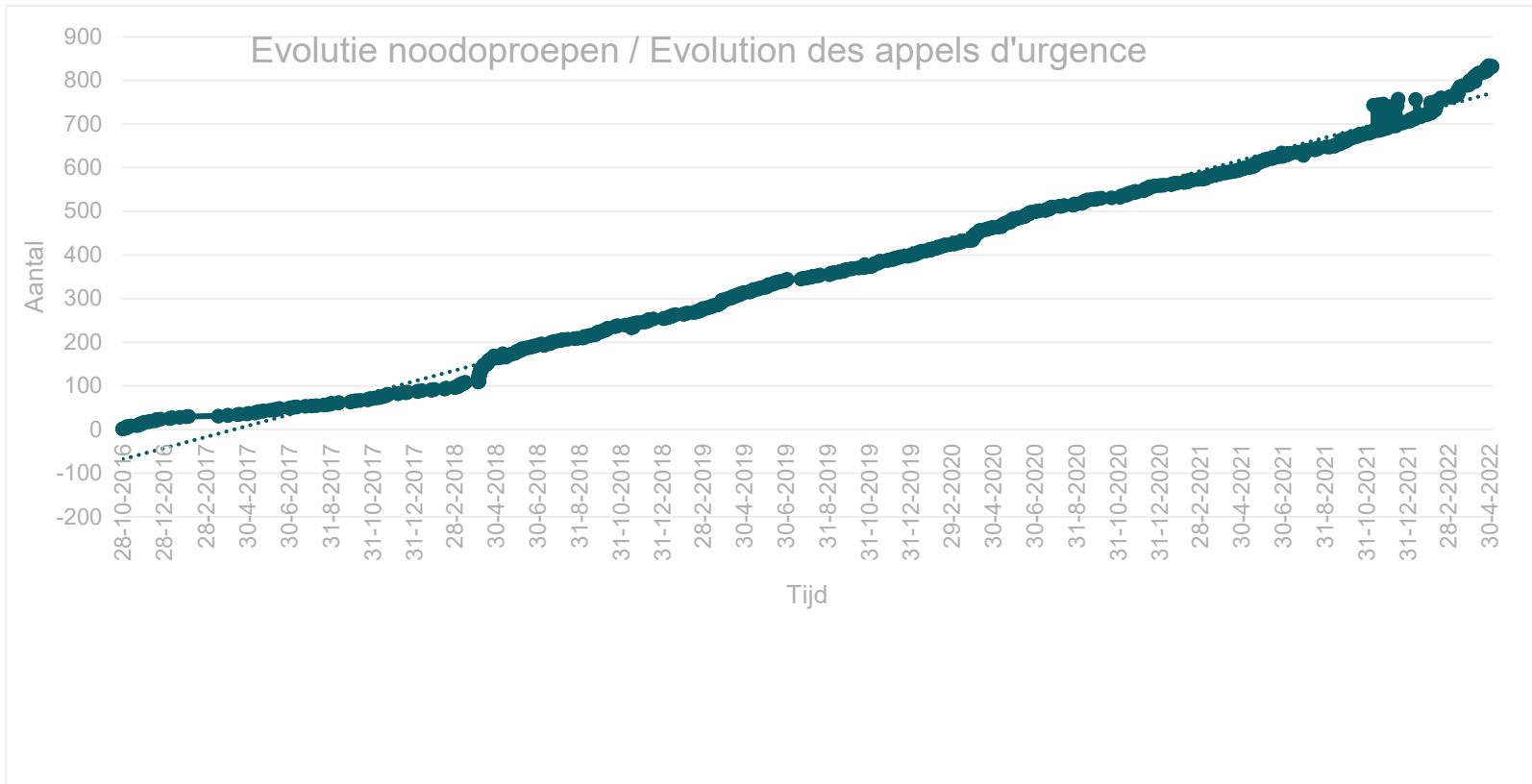
Team van 84 vertrouwensartsen → begeleiden collega's met psychische problemen naar hulp

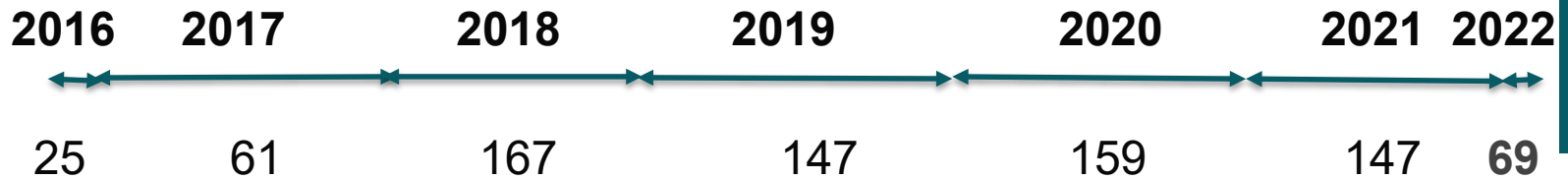
ARTS
IN
NOOD

Evolutie hulpvragen

28/10/2016 – 3/05/2022

775

ARTS
IN
NOOD

BEREIKBAARHEID

- ❖ 0800 23 460
- ❖ info@artsinnood.be / info@medecinsendifficulte.be
- ❖ **contactformulier op** www.artsinnood.be / www.medecinsendifficulte.be

*'Many of us are more capable than
some of us; but non of us is as
capable as all of us'*

Tom Wilson

Dr Ann-Marie Morel - februari 2012

LET'S HEAR EACH OTHER!

